

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Praha

Inspekční zpráva

Mateřská škola VIII. U Rumcajse

Zázvorkova 32/1994 , 155 00 Praha 5, Lužiny

Identifikátor zařízení: 600 037 649

Termín konání orientační inspekce: 2001-02-07, 2001-02-08

Čj.	015 73/2001-1505
Signatura	oa5au119

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Sídlištní mateřská škola (MŠ) byla zřízena jako čtyřtřídní. V roce 1990 zde byly otevřeny další dvě třídy a celkový počet zapsaných dětí činil 156. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol ze dne 24. 4. 1996, pod čj. ŠÚ/151/Ry/96-55-00 stanoví kapacitu 135 dětí, stejná kapacita je potvrzena

i v Informačním výpisu ze dne 1. 9. 1998. V současné době jsou v provozu opět čtyři třídy, celkový počet zapsaných dětí je 85, z tohoto počtu je v MŠ zařazeno 11 dětí ve věku dvou a půl let. Ve výjimce z počtu zapsaných dětí stanovené na letošní školní rok není tato skutečnost konkrétně uvedena a je v rozporu s § 4, odst. 3a vyhlášky č.35/1992 Sb., o mateřských školách. Děti jsou do tříd zařazovány dle věku. Ve třídě nejstarších dětí je zapsáno 7 dětí s odloženou povinnou školní docházkou (OŠD). Součástí školy je školní jídelna. Škola je od 1. 1. 2001 organizační jednotkou Magistrátu hl. města Prahy, nová zřizovací listina nebyl ředitelce dosud doručena.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené a spontánní činnosti

Program vzdělávací činnosti je hlavní náplní Ročního plánu, k jehož vytvoření ředitelka čerpala podněty z profesní literatury nakladatelství Raabe a z Kurikula (Jaro, Léto, Podzim, Zima). Do plánu jsou zahrnuty i závěry Výroční zprávy školy. Učitelky vytvářejí čtvrtletní tématické okruhy, na jejichž základě stanoví úkoly a cíle vzdělávací činnosti v jednotlivých vzdělávacích složkách na čtrnáct dní. Diferencování úkolů je dáno rozlišením věkovým v jednotlivých třídách, nikoliv podrobněji vzhledem ke schopnostem jednotlivých dětí, např. pro děti s OŠD. Pro ně však jsou zpracovány plány individuálního rozvoje, vytvořené dle předlohy dané pedagogicko-psychologickou poradnou. Spontánní činnosti plánovány nejsou.

V letošním školním roce zajišťuje pedagogický proces 7 učitelek, včetně ředitelky školy. Provoz v jedné třídě je pouze dopolední, odpoledne se děti rozdělují do třech tříd. Kvalita vzdělávací práce je ovlivňována absencí teoretické přípravy třech učitelek bez pedagogické a odborné způsobilosti stanovené vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti učitelů a výchovných poradců. Absolvovaly kurz pedagogického minima v Pražském centru pro vzdělávání pedagogů a další zkušenosti získávají praxí. V MŠ působí 2-10 let a pracují ve třídách s učitelkami, které podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňují (4 učitelky). Souběžné působení učitelek je rozpisem služeb vytvořeno především ve třídě nejmladších dětí, v ostatních třídách je minimální, dvě z učitelek bez pedagogické a odborné způsobilosti ještě pracují na snížený pracovní úvazek.

Prostory určené pro pobyt dětí jsou vzhledem k počtu dětí ve třídách optimální. Bývalých místností pro lůžkoviny je většinou využíváno k jiným účelům (pokojíčky, keramická dílna). Čtvrtá třída je z důvodů dlouhodobé pracovní neschopnosti jedné učitelky využívána v současnosti jako tělocvična a hudební síň. Vybavení tříd a heren je účelné, estetické a bezpečné. Nedostatkem je jednotná velikost židlí a stolků. Pomůcky a hračky jsou dle finančních možností obměňovány, pro spontánní činnosti je ve třídách dostatečné množství konstruktivního i námětového materiálu i dětských knih. Knihovna pro děti je doplňována zejména encyklopediemi, knihovna pro dospělé odbornou literaturou. Využívána je audiovizuální technika a hudební nástroje, televizor a videorekordér škola nevlastní. Školní

zahradu je vybavena sportovními prvky a dobře slouží k uspokojování potřeb dětí pro hry i pohyb. V letních měsících jsou pro zastínění využívány slunečníky, neboť mladé stromky zatím příliš stínu neposkytují. Okolí MŠ je vhodné pro vycházky (park, jezero).

Psychohygienické podmínky nejsou zajišťovány v odpovídající míře vzhledem k individuálním dětským potřebám. Kromě třídy nejmladších dětí je zkracována doba určená pro hru (pozdní scházení, vyšší podíl řízených činností, včetně kroužků). Při řízených činnostech není dětem umožněno volit jinou činnost, není zohledněna individuální potřeba spánku, zejména možnost alternativní činnosti pro děti nejstarší věkové skupiny. Koncentrace pozornosti dětí nebyla v jedné třídě respektována, z důvodů nadměrné převahy společných řízených aktivit. Režim dne je uvolněn ve smyslu posloupnosti zařazovaných činností, pevně je stanovena doba oběda, pobytu venku a odpočinku. Nadstandardní aktivity jsou převážně organizovány v odpoledních hodinách, pouze kroužek keramiky probíhá dopoledne. Pitný režim není v praxi zaveden, spočívá pouze v požádání dětí o pití. Pozitivním rysem je možnost zachování rozestavených objektů do druhého dne i na delší dobu a tím je podporována kreativita i vytvářeny základy projektování. Děti se podílejí na úpravě prostředí výtvarnými pracemi a keramickými výrobky.

Hospitace byly provedeny ve všech třídách u pěti učitelek. Spontánní činnosti měly ve všech třídách přirozený průběh, děti měly možnost výběru hračky, místa ke hře i možnost hry kolektivní či individuální. Tato forma převažovala ve třídě nejmladších dětí, přestože i tady již děti vytvářejí herní skupiny vedené učitelkou. Partnerství učitelky podporuje adaptaci dětí na prostředí MŠ, obě pedagogické pracovnice prokázaly empatický přístup a schopnost vtáhnout děti do elementární skupinové hry. Nedostatek teoretického vzdělání pro tuto věkovou skupinu (děti mladší tří let) nahrazují svými mateřskými zkušenostmi a laskavým vztahem k dětem. Pro hru je vytvářen optimální časový prostor, který zde výrazně převažuje nad prostorem určeným řízeným aktivitám. Hra v dalších dvou třídách byla námětově bohatá, učitelky se rovněž her zúčastnily, děti měly možnost pokračovat v rozestavených konstruktivních objektech i další den. Nedostatkem byl čas ke hře omezený organizováním řízených aktivit, které učitelky považovaly za prioritní.

Řízené činnosti měly ve všech třídách charakter frontální, skupinová či individuální činnost nebyla uskutečněna. Pohybové činnosti v I. třídě byly organizovány časově přiměřeně, s výraznou a podnětnou motivací, přechod od her byl nenásilný a přirozený, dětem bylo umožněno i přihlížet a hrát si. Obsah řízené činnosti tématicky navazoval na celotýdenní cíl, děti byly přirozeně aktivní. Organizace jim umožnila seberealizaci a citový prožitek. Ve II. třídě byla organizace vhodná věkově skupině, motivace byla postavena na výběru hudby a nabídce tělovýchovného náradí. Dynamika, rytmus i vzor učitelky vedly děti ke spontánní aktivitě a radosti z pohybu. Realizace poznávacích aktivit v této třídě (matematické představy) odpovídala rovněž podmínkám a složení třídy, ve druhé části vedla k aktivnímu učení a prožívání. Byly uplatněny prvky spolupráce dětí, plnění plánovaného cíle byly efektivní. Nedostatkem byla nevýrazná vstupní motivace a nevhodný výběr pomůcek určených k demonstraci. Závěr, kdy učitelka reagovala na přání dětí o dramatizaci, přispěl k emočnímu prožitku zejména prostřednictvím seberealizace všech přítomných dětí. Vzdělávací činnost ve III. třídě byla u obou učitelek uskutečňována formou společné aktivity s převahou verbálních forem. Poznávací činnosti byly výrazně orientovány na výkon, formy byly tradiční. Současné moderní vzdělávací postupy, které podporují rozvoj kreativního myšlení nebyly zaznamenány. Vzhledem ke zvolené organizaci byla časová náročnost nepřiměřená, učitelky nereagovaly na viditelnou únavu dětí nabídkou jiné činnosti. Pohybové činnosti neměly požadovanou frekvenci, která by vedla k přirozené aktivitě a zapojení dětí, učitelka sledovala při cvičení na náradí zejména bezpečnost na úkor pohybového vyžití. Efektivita byla nízká, důraz na kázeň neumožňoval ani relaxaci a uvolnění. Nedostatkem byla i nepodnětná vstupní motivace při

další poznávací činnosti, nevhodně volené pracovní listy, které plnění úkolu jednoznačně nevymezovaly.

Ve všech třídách jsou přechody na WC a do umývárny organizované, péče k vytváření hygienických návyků je důrazná u nejmladších dětí. Upevňování získaných návyků není věnována potřebná pozornost v dalších třídách. Stolování probíhá přirozeně, starší děti se na přípravě i úklidu podílejí vzhledem ke svým schopnostem. Kultura stolování je vytvářena používáním příborů i čistotou prostředí, u nejmladších dětí učitelky dbají i na ochranu oděvu dětí.

Pozitivním rysem bylo u všech učitelek kladné hodnocení dětí při všech činnostech, podpora jejich sebedůvěry i individuální pomoc při plnění úkolu. Ověřování znalostí a dovedností má charakter zpětné vazby, ale je většinou uskutečňováno tradičními formami převážně grafickými, což klade na děti vysoké nároky.

Komunikační prostředí je ve všech třídách vytvářeno přirozeně. Děti mají k učitelkám důvěru, jejich spontánní projevy jsou podporovány s ohledem na věkové zvláštnosti i s ohledem na aktuální situaci. Při řízených činnostech jsou u nejstarších dětí vyžadována určitá pravidla společenského chování včetně požadavku hlásit se o slovo. Verbální projev dětí při pracovních aktivitách má však spontánní charakter.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování vzdělávací činnosti je konkrétní a funkční. Jeho úroveň je velmi dobrá. Vybavení školy vytváří dobré podmínky pro uskutečňování vzdělávacího programu i pro příznivou atmosféru ve třídách. Materiální podmínky i úroveň spolupráce a komunikace ve třídách jsou velmi dobré. Účelnost a vhodnost organizace, použitých forem a metod práce i účinnost motivačních činitelů mají průměrnou úroveň. Personální a psychohygienické podmínky jsou zajišťovány na úrovni pouze vyhovující.

Kvalita vzdělávací činnosti je vzhledem ke zjištěným skutečnostem hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou stanoveny na základě analýzy podmínek školy . Převažuje orientace na pohybovou a estetickou oblast v souvislosti se zaměřením učitelek. Analýza výsledků vzdělávací činnosti ve Výroční zprávě svým obsahem a konkrétními zjištěními slouží jako podklad pro zpracování Ročního plánu školy. Rozdělení cílů do několika oblastí a jasné prostředky jejich realizace podporují funkčnost plánu. Dílčí plány pro všechny oblasti chodu školy vytvářejí ucelený systém. Střednědobé i krátkodobé plánování navazuje na hlavní cíle Ročního plánu.

Efektivita a účelnost plánování jsou na velmi dobré úrovni.

Organizování

Kompetence zaměstnanců jsou vymezeny v Ročním plánu a jejich plnění je ředitelkou sledováno a hodnoceno v pedagogických radách a provozních poradách. Řád školy obsahuje povinnosti i práva rodičů, včetně možnosti adaptačního pobytu a vstupu do tříd. Povinná dokumentace je vedena dle § 45 ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních. Při kontrole byly zjištěny nedostatky ve vyplňování evidenčních listů a v evidenci dětí v docházkách. Většina těchto nedostatků byla během inspekce odstraněna. Na porušování legislativních norem byla ředitelka upozorněna.

Informace uvnitř zařízení jsou předávány neformálně osobním kontaktem a prostřednictvím pedagogických rad a provozních porad. Obsah pedagogických rad je účelový, předmětem jednání je i hodnocení pedagogické činnosti učitelů.

Vnější informační systém je založen převážně na osobním kontaktu s rodiči. Na začátku roku je svolávána společná schůze, na které je projednáván Roční plán a Řád školy. Další setkání mají neformální charakter (besídky, Den otevřených dveří, táborák, karneval). Vývěsky v šatnách poskytují rodičům údaje o náplni řízených činností, mimoškolních aktivitách a rozdělení denních činností.

Škola organizuje vlastními silami kroužky keramický, hudební a sportovní. Lektorsky jsou zajišťovány kroužek hry na flétnu a seznamování se základy anglického jazyka. Prezentace na veřejnosti spočívá ve výstavách výtvarných prací, pořádání olympiády na školní zahradě i umožněním pobytu na zahradě maminkám na mateřské dovolené. Pozitivní je i možnost docházky dětí ze ZŠ do keramického kroužku. Spolupráce s odbornými pracovišti je intenzivní v oblasti pedagogicko-psychologického poradenství. Dále škola spolupracuje s klinickým logopédem a základními školami v okolí.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání a informačních systémů je vzhledem k závažnému porušování právních norem pouze vyhovující.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení stabilizovaného kolektivu je založeno na demokratických principech. Příznivé intersociální klima umožňuje ředitelce získávat učitelky k plnění společného cíle. Všechny učitelky se pravidelně vzdělávají v rámci Pedagogického centra dle vlastního výběru témat, ředitelka výběr témat schvaluje tak, aby získané poznatky sloužily potřebám vzdělávacího procesu školy. Další vzdělávání formou samostudia je ukládáno učitelkám bez pedagogické a odborné způsobilosti (odborná literatura). Menší důraz je kladen na poskytování odborné pomoci formou náslechlů a přímého pozorování práce zkušených kvalifikovaných učitelů. Hodnocení učitelů je uskutečňováno na základě zpracovaných kritérií.

Rozsah a efektivnost ve vedení a motivování lidí mají velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní a hospitační činnosti je založen na plnění úkolů ročního plánu. Vnitřní kontrolní systém spočívá v kontrole plnění delegovaných kompetencí a z nich plynoucích úkolů, což není důsledně ředitelkou uskutečňováno. Nedostatky jsou i v kontrole hospodaření s finančními prostředky rodičů (rodičovské sdružení není samostatný subjekt, finanční prostředky jsou vybírány přímo na akce). Hospitační činnost je pravidelně uskutečňována. Zápisy mají jednotnou formu, obsahují hodnocení i závěry. Převážná část hospitační činnosti je věnována učitelkám bez pedagogické a odborné způsobilosti. Kontrola odstranění zjištěných nedostatků je pro ředitelku časově náročná, neboť učitelky bez odborné

a pedagogické způsobilosti tvoří téměř polovinu pedagogického kolektivu a ředitelka pro metodické a odborné vedení nepověřuje další učitelky.

System, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou na průměrné úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení mateřské školy je ovlivňována složením pedagogického kolektivu, jehož zejména metodické a odborné vedení klade na ředitelku vysoké nároky.

Řízení mateřské školy má průměrnou úroveň.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány ve prospěch dětí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol ze dne 24. 4. 1996, čj. ŠÚ/151/Ry/96-55-00
- Informační výpis ze sítě škol ze dne 1. 9. 1998
- Výjimka z počtu zapsaných dětí na školní rok 2000/2001
- Rozhodnutí o OŠD 4x, plány individuálního rozvoje
- Výroční zpráva školy, RPŠ s přílohami, Řád školy
- Jmenovací dekret ředitelky, personální dokumentace
- evidenční listy, přihlášky k docházce, seznamy a docházky dětí, Přehled výchovné práce 3x
- zápisy z pedagogických rad, z hospitací, z jednání s rodiči

ZÁVĚR

pozitiva :

- vzdělávání učitelek je vybíráno vzhledem k potřebám pedagogického procesu
- plánování tvoří ucelený systém plánů a je efektivní
- ve třídách je vytvářeno příznivé komunikační prostředí
- většinu nadstandartních aktivit škola zajišťuje vlastními silami

negativa :

- nedůsledná kontrola delegovaných kompetencí
- odborná a metodická pomoc učitelkám bez odborné a pedagogické způsobilosti spočívá pouze na ředitelce
- nejsou vytvářeny psychohygienické podmínky vzhledem k uspokojování potřeb jednotlivých dětí
- v pedagogickém procesu převažují tradiční, málo motivační didaktické metody s verbální dominancí učitelek

Celkově je škola hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Školní inspektorka	Mgr. Stanislava Vandová	Vandová v.r.

V Praze dne 15. února 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. února 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Libuše Vaníková	Vaníková v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	2001-03-09	015 103/01-1505
Zřizovatel:	2001-03-09	015 104/01-1505

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.